

LT

LT

LT

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 2009.7.30
KOM(2009) 408 galutinis

**KOMISIJOS ATASKAITA
TARYBAI, EUROPOS PARLAMENTUI IR EUROPOS EKONOMIKOS IR
SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI**

**Trečioji Tarybos direktyvos 93/7/EEB dėl neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų
kultūros objektų grąžinimo taikymo ataskaita**

TURINYS

1.	Ižanga	3
2.	Antrosios direktyvos 93/7/EEB taikymo (1999–2003 m.) vertinimo ataskaitos išvados.....	3
3.	Pažanga po antrosios ataskaitos (2004–2007 m.)	4
3.1.	Dvylikos naujų valstybių narių įstojimas	4
3.2.	Kultūros objektų atsekamumo tyrimo atlikimas dvylikoje naujų valstybių narių (2007 m.).....	4
4.	Direktyvos taikymas 2004–2007 m.	5
4.1.	Valstybių narių direktyvos taikymo ataskaitos	5
4.2.	Direktyvos taikymo vertinimas	6
4.2.1.	Administracinis bendradarbiavimas ir keitimasis informacija tarp institucijų (4 straipsnis)	6
4.2.2.	Kultūros objektų grąžinimo bylos (5 straipsnis)	7
5.	Išvados.....	7
6.	Tolesni veiksmai	8
	PRIEDAS	9

1. IŽANGA

1993 m. kovo 15 d. priimta Tarybos direktyva 93/7/EEB¹ sukurta nacionalinių valdžios institucijų bendradarbiavimo sistema ir neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų gražinimo teisminė tvarka.

Bendrijos mastu kultūros objektams taikomos Europos bendrijos steigimo sutarties (toliau – EB sutartis) nuostatos, visų pirma susijusios su laisvu prekių judėjimu. EB sutarties 28 ir 29 straipsniais uždrausta importui ir eksportui taikyti priemonės, kurių poveikis prilygsta kiekybiniam apribojimams. Tačiau 30 straipsnyje nustatyta, kad EB sutarties 28 ir 29 straipsnių nuostatos nekliudo drausti ar riboti prekių importo, eksporto ar tranzito, jeigu jie yra pateisinami „nacionalinių meno, istorijos ar archeologijos vertybių apsaugos“ sumetimais. Taigi valstybėms narėms šiuo straipsniu palikta teisė paskelbti kultūros objektus nacionaline vertybe ir imtis jų apsaugai būtinų priemonių.

Direktyva 93/7/EEB yra vidaus rinkos lydimoji priemonė, kuria siekiama vidaus rinkos veikimą suderinti su valstybių narių teise užtikrinti nacionalinių meno, istorijos ar archeologijos vertybių statusą turinčių kultūros objektų apsaugą pagal EB sutarties 30 straipsnį.

Šios direktyvos 16 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Komisija kas trejus metus teikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui direktyvos taikymo ataskaitą².

Šis dokumentas – tai trečioji direktyvos vertinimo ataskaita. Joje nagrinėjamas direktyvos taikymas valstybėse narėse³ 2004–2007 m.

2. ANTROSIOS DIREKTYVOS 93/7/EEB TAIKymo (1999–2003 M.) VERTINIMO ATASKAITOS IŠVADOS

Antrojoje ataskaitoje konstatuota, kad, valstybių narių nuomone, direktyva naudinga kultūros paveldo apsaugai, o ja sukurta Bendrijos teisės sistema yra pakankama, bet tam tikri patobulinimai reikalingi. Antrosios ataskaitos išvadose kalbėta apie galimybę:

- pagerinti valstybių narių bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija,
- vieneriais metais pratęsti gražinimo bylų terminą,
- išlaikyti finansines ribines vertes,
- nekeisti vertinimo ataskaitos teikimo periodiškumo.

---

¹ 1993 m. kovo 15 d. Tarybos direktyva 93/7/EEB dėl neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų gražinimo, OL L 74, 1993 3 27, p. 74, iš dalies pakeista 1997 m. vasario 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/100/EB, OL L 60, 1997 3 1, p. 59, ir 2001 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/38/EB, OL L 187, 2001 7 10, p. 43.

² Pirmoji Komisijos ataskaita Tarybai, Europos Parlamentui ir Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui dėl Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3911/92 dėl kultūros vertybių eksporto ir Tarybos direktyvos 93/7/EEB dėl neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų gražinimo taikymo, COM (2000) 325 galutinis, 2000 m. gegužės 25 d. Antroji Komisijos ataskaita Tarybai, Europos Parlamentui ir Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui dėl Tarybos direktyvos 93/7/EEB dėl neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų gražinimo taikymo, COM (2005)675 galutinis.

³ Komisija negavo nacionalinių Estijos, Airijos, Liuksemburgo, Maltos ir Bulgarijos taikymo ataskaitų.

Komisija nurodė, kad dėl gražinimo bylų termino ir ataskaitų periodiškumo klausimų ketina kreiptis į Kultūros objektų patariamąjį komitetą.

3. PAŽANGA PO ANTROSIOS ATASKAITOS (2004–2007 M.)

3.1. Dvylikos naujų valstybių narių įstojimas

Prieš įstojant naujoms valstybėms narėms Komisija išnagrinėjo direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę priemones. Siekiant, kad direktyva būtų perkelta tinkamai, šalims kandidatėms reguliariai teikta techninė pagalba.

Kai kurių valstybių narių⁴ atžvilgiu Komisija pradėjo procedūras dėl pareigos pranešti apie direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę priemones nevykdymo. Pateikus informaciją apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemones ir jas patikrinus, procedūros nutrauktos.

Kultūros objektų patariamasis komitetas (dabar vadinamas Kultūros vertybių eksporto ir gražinimo komitetu) laikotarpiu tarp dviejų plėtros etapų (2004 ir 2007 m.) posėdžiavo vieną kartą – 2005 m. vasario 16 d. Vienas iš valstybių narių dėl direktyvos iškeltų klausimų buvo dėl būtinybės vieneriais metais pratęsti gražinimo bylų terminą. Šį Graikijos prašymą palaikė kitos valstybės narės, kaip antai, Ispanija ir Italija.

3.2. Kultūros objektų atsekamumo tyrimo atlikimas dvylikoje naujų valstybių narių (2007 m.)

2006 m. pabaigoje Komisija paprašė išplėsti penkiolikoje senųjų valstybių narių ir trijose Europos ekonominės erdvės šalyse atliekamą kultūros objektų atsekamumo tyrimą įtraukiant į jį ir dvyliką naujų valstybių narių. Naujajame 2007 m. tyrime patvirtintos 2004 m. tyrimo išvados⁵, t. y. nustatyta, kad užtikrinamas tik nacionalinių vertybių atsekamumas ir šiek tiek mažesniu mastu – kultūros objektų, kuriuos galima gabenti tik su leidimu išvežti, atsekamumas.

Be to, tyrime patvirtintos pirminio tyrimo rekomendacijos, t. y. rekomenduojama:

- priimti bendrą leidimo pervežti kultūros objektus Bendrijoje pavyzdį,
- sukurti leidimų pervežti ir eksportuoti į trečiąsias šalis Europos duomenų bazę,
- sukurti kultūros objektų ženklinimo sistemą ir
- siekiant glaudesnio valstybių narių kompetentingų institucijų bendradarbiavimo, oficialiai sukurti bendradarbiavimo tinklą.

Kai kurios valstybės narės (pvz., Prancūzija) norėtų rekomendacijas išnagrinėti Kultūros vertybių eksporto ir gražinimo komitete. Visgi Komisija mano, kad šios Direktyvos 93/7/EEB reglamentavimo srities ribas peržengiančios rekomendacijos turi būti įvertintos pagal laisvo prekių judėjimo tarp valstybių narių principus (EB sutarties 28–30 straipsniai)⁶.

---

⁴ Malta, Lenkija, Slovakija ir Bulgarija.

⁵ http://ec.europa.eu/enterprise/regulation/goods/dir937_en.htm

⁶ 2004–2007 m. Komisija nagrinėjo tik vieną skundą dėl kliūčių išvežti kultūros objektą iš vienos valstybės narės į kitą valstybę narę (EB sutarties 29 straipsnis).

4. DIREKTYVOS TAIKYMAS 2004–2007 M.

4.1. Valstybių narių direktyvos taikymo ataskaitos

Direktyvos 16 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kiekviena valstybė narė kas trejus metus privalo pateikti Komisijai direktyvos taikymo ataskaitą⁷.

Apskritai valstybės narės mano, kad direktyva yra naudinga neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų ir kitoje valstybėje narėje laikomų nacionalinių vertybių grąžinimo priemonė. Valstybės narės taip pat sutinka dėl to, kad nors direktyva ir turi kultūros paveldo apsaugos prevencinių aspektų, ji nėra kovos su neteisėta prekyba kultūros objektais priemonė.

Nacionalinėse ataskaitose nustatyta:

- tiek administracinio bendradarbiavimo srityje, tiek grąžinant kultūros vertybes direktyva taikoma nedažnai (žr. priedą)⁸;
- kaip, pageidautina, turėtų būti stiprinamas administracinis kompetentingų institucijų bendradarbiavimas nacionaliniu ir Bendrijos mastu;
- būtinybė šiek tiek pakoreguoti direktyvą, kad ji būtų veiksmingesnė.

Be to, dauguma valstybių narių retą direktyvos taikymą grindžia administraciniu jos taikymo sudėtingumu ir finansine našta. Šios valstybės narės teigia, kad dėl šių priežasčių nacionalinės institucijos mieliau renkasi teismines civilinės ar baudžiamosios teisės procedūras. Beje, kelios valstybės narės, kaip antai, Prancūzija, Italija ir Vengrija, mano, jog tai, kad direktyva taikoma tik direktyvos priede nurodytoms nacionalinėms vertybėms ir vertybėms, kurios yra visuomeninių kolekcijų ir bažnytinių institucijų inventoriaus dalis, yra papildomas ribojamas veiksnys.

Valstybių narių siūlomi patobulinimai

Beveik visos valstybės narės pritaria, kad siekiant veiksmingesnio direktyvos taikymo, reikia iš dalies pakeisti 7 straipsnio 1 dalį, t. y. pratęsti grąžinimo bylų terminą. Dabar nustatytas vienerių metų terminas galėtų būti pratęstas, pavyzdžiui, iki trejų metų. Prancūzija ir Italija mano, kad taip pat turėtų būti aiškiau nurodyta, nuo kada pradėdama skaičiuoti atitinkamo laikotarpio pradžia.

Dauguma valstybių narių (tarp jų – Belgija, Vokietija, Ispanija, Kipras, Vengrija, Lenkija, Slovėnija ir Slovakija) taip pat pritaria direktyvos priedo pakeitimams, kad į jį būtų įtraukta naujų turto kategorijų, kaip antai, tam tikri šiuolaikinio meno kūriniai, pakeistos dabar taikomos finansinės ribinės vertės⁹ arba netgi ataskaitų teikimo periodiškumas.

Čekija, Prancūzija, Italija ir Austrija pabrėžė susidūrusios su sunkumais, kylančiais dėl grąžinimo bylų, kai nacionaliniai teismai, į kuriuos kreipiamasi dėl grąžinimo bylos, skirtingai aiškina sąvokas „pakankamai apdairus“ arba „teisinga kompensacija“. Todėl šios valstybės narės pritaria šių sąvokų aiškinimo suvienodinimui; Čekija siūlo atitinkamai iš dalies pakeisti direktyvos 9 ir 11 straipsnius, kad būtų aiškiau nurodytos valdytojo pareigos įsigyjant kokį nors kultūros objektą. Kaip ir minėta pirmiau, kai kurios valstybės narės (pavyzdžiui, Prancūzija, Italija ir Vengrija) pastebėjo, kad „kultūros objekto“ ir „nacionalinės vertybės“

⁷ Kad duomenis būtų galima palyginti, Komisija nacionalinėms už Direktyvą 93/7/EEB atsakingoms institucijoms pateikė tokį pat klausimą, koks buvo pateiktas ir rengiant antrąją vertinimo ataskaitą.

⁸ Ši lentelė pateikta nacionalinėms už direktyvą atsakingoms institucijoms apsvarstyti ir patvirtinti.

⁹ Kai kurios valstybės narės norėtų, kad jos būtų padidintos (Kipras ir Jungtinė Karalystė), kitos – kad būtų sumažintos (Ispanija, Vengrija, Austrija, Lenkija, Slovėnija, Slovakija, Švedija ir Rumunija).

sąvokos valstybėse narėse skiriasi, o tai apsunkina už direktyvos taikymą atsakingų institucijų darbą. Šios valstybės narės siūlo dar kartą išnagrinėti direktyvos taikymo sritį.

Keletas valstybių narių mano, kad įgyvendinti direktyvą būtų lengviau, jei būtų parengtos bendros administracinio bendradarbiavimo gairės (4 straipsnis).

4.2. Direktyvos taikymo vertinimas

Komisija, remdamasi valstybių narių pateikta 2004–2007 m. informacija, priede pateikiamoje lentelėje nurodė atvejus, kai 2004–2007 m. buvo taikyti direktyvos 4 ir 5 straipsniai.

Valstybės narės taikė 4 straipsnio nuostatas dėl administracinio bendradarbiavimo teikdamos prašymus ieškoti kultūros objektų ir pranešdamos apie kitų valstybių narių teritorijoje rastus kultūros objektus. Be to, trys valstybės narės (Vokietija, Kipras ir Latvija) informavo leidusios kitai valstybei narei patikrinti objektą; Ispanija, Austrija ir Švedija nurodė ėmėsi administracinių priemonių kultūros objektui prevenciškai apsaugoti, Vengrija ir Graikija pareiškė ėmėsi laikinų priemonių siekdamas užkirsti kelią galimam objekto grąžinimo procedūros nutraukimui.

Nacionaliniuose pranešimuose taip pat teigiama, kad 148 atvejais kultūros objektai buvo efektyviai grąžinti po nacionalinių institucijų derybų, nepradėjus teisminių procedūrų.

Nacionalinės institucijos nurodė, kad ataskaitiniu laikotarpiu teismuose pradėtos aštuonios grąžinimo bylos pagal 5 straipsnį¹⁰.

Tačiau Komisija, kaip ir per ankstesnius vertinimus, pabrėžia, kad labai sunku patikrinti dėl 4 ir 5 straipsnio taikymo pateiktų duomenų tikslumą. Kai kurios už direktyvos taikymą atsakingos nacionalinės institucijos pabrėžė, kad kyla sunkumų renkant visą informaciją apie teismo bylas.

4.2.1. Administracinis bendradarbiavimas ir keitimasis informacija tarp institucijų (4 straipsnis)

Nacionaliniuose pranešimuose teigiama, kad bendradarbiavimas ir keitimasis informacija nacionaliniu mastu – tarp už direktyvą atsakingų centrinės valdžios institucijų ir kitų nelegalaus kultūros objektų išvežimo srities kompetentingų institucijų (visų pirma muitinės ir policijos) – yra tinkamas. Centrinės valdžios institucijos mano, kad tai būtina direktyvai taikyti. Pavyzdžiui, Vengrija, Čekija, Lenkija ir Rumunija informavo, kad jose pasirašyti atsakingų institucijų bendradarbiavimo susitarimai, kitur imtasi *ad hoc* priemonių (Prancūzijoje – Centrinė kovos su nelegalia prekyba kultūros objektais tarnyba) arba sukurtos keitimosi informacija ir gerąja patirtimi darbo grupės (Vokietijoje ir Portugalijoje). Nyderlandai pranešė ketiną stiprinti bendradarbiavimą, be kita ko, keitimosi informacija, patirtimi ir mokymų srityse¹¹. Belgija pranešė, kad nuo 2008 m. ketinama rengti reguliarius susijusių institucijų posėdžius ir įgyvendinti bendradarbiavimo projektą.

Valstybės narės sutinka, kad tinkamas valstybių narių administracinis bendradarbiavimas ir keitimasis informacija yra labai svarbūs direktyvai įgyvendinti. Graikija pažymėjo, kad visą informaciją apie neteisėtai iš valstybės narės išvežtus objektus ji gavo iš nacionalinių teismų arba Interpolo, o ne iš nacionalinių institucijų, atsakingų už direktyvą. Beje, Graikijos institucija pranešė visada informuojanti kitas nacionalines už direktyvą atsakingas institucijas

¹⁰ 2007 m. pabaigoje visos bylos buvo dar nagrinėjamos, išskyrus Čekijos prašymą Vokietijai dėl krikštyklų, 2008 m. atmestą dėl senaties.

¹¹ „Pure Art- preventive criminal analysis of the Dutch art and antiques trade“, Intraval- Groningen- Rotterdam. 2007 m. Ši ataskaita parengta po Nyderlandų meno rinkos pažeidžiamumo kriminalinio nusikalstamumo atžvilgiu tyrimo.

apie jos teritorijoje užregistruotas vagystes. Todėl Graikija konstatavo, kad administracinio bendradarbiavimo Europos mastu trūksta. Prancūzija pabrėžė, kad būtų naudinga sukurti ryšių palaikymo ir keitimosi informacija tarp nacionalinių institucijų, atsakingų už direktyvą, Europos lygmens platformą. Nyderlandų nuomone, į bendradarbiavimo tinklą turėtų būti įtrauktos ir Europos ekonominės erdvės šalys¹². Čekija ir Lietuva siūlo gerinti bendravimą naudojant elektronines priemones pavyzdžiui, bendrą interneto svetainę¹³. Dėl šio aspekto Komisija primena bandomąjį projektą ITCG (*Information on Transfer of Cultural Goods*), skirtą sudaryti palankias sąlygas keitimuisi informacija apie kultūros objektų apsaugą tarp kompetentingų institucijų¹⁴. Portugalija pažymėjo, kad kultūros paveldo apsauga būtų veiksmingesnė, jei visos kompetentingos institucijos, be kita ko, bendradarbiautų su Interpolu ir Europolu.

Valstybės narės patvirtino, kad būtų naudinga turėti bendras administracinio bendradarbiavimo gaires, kokios buvo priimtos 2002 m. Kultūros vertybių eksporto ir grąžinimo komitete. Jų nuomone, gairės – tai labai svarbi informavimo apie kultūros objektų apsaugai taikomas nacionalines nuostatas ir apie valstybių narių kompetentingas institucijas priemonė. Visos valstybės narės sutinka, kad Kultūros vertybių eksporto ir grąžinimo komitetas turėtų būti nacionalinių institucijų, kurioms jame atstovaujama, administracinio bendradarbiavimo ir keitimosi informacija skatinimo centras.

4.2.2. Kultūros objektų grąžinimo bylos (5 straipsnis)

Remiantis valstybių narių pateikta informacija, 2004–2007 m. teismuose pradėtos aštuonios grąžinimo bylos pagal 5 straipsnį.

Valstybės narės man, kad mažą bylų skaičių labiausiai nulėmė dvi priežastys: 1) direktyvos taikymo sritis (direktyva taikoma tik nuo 1993 m. sausio 1 d. neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtoms nacionalinėms vertybėms, kurios arba priklauso vienai iš direktyvos priede nurodytų objektų kategorijų, arba yra visuomeninių kolekcijų ir bažnytinių institucijų inventoriaus dalis); 2) grąžinimo bylos terminas (vieneri metai nuo dienos, kai prašančioji valstybė narė sužino, kur yra objektas ir kas yra jo valdytojas arba naudotojas). Valstybės narės nurodė, kad dėl šių priežasčių, norėdamos susigrąžinti kultūros objektus, jos mieliau renkasi kitas teisinės priemones, kaip antai, UNESCO konvencijos nuostatas¹⁵.

5. IŠVADOS

Remiantis abiejų ankstesnių ataskaitų išvadomis, dauguma valstybių narių mano, jog direktyva yra naudinga neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų susigrąžinimo ir paveldo apsaugos priemonė. Šios valstybės narės pripažįsta, kad direktyva

---

¹² Direktyva 93/7/EEB taikoma ir Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybėms narėms, pasirašiusiems Europos ekonominės erdvės susitarimą, remiantis jo II priedo 28 skyriaus 1 punktu.

¹³ Europos svetainė, kurioje valstybės narės galėtų dalytis atnaujintais duomenimis apie leidimus eksportuoti ir kurioje būtų pateikta informacija apie nelegalių objektų išvežimą. Svetainėje būtų galima įvesti nacionalinius duomenis apie pavogtus daiktus (*circa* grupė).

¹⁴ Bandomasis projektas ITCG buvo finansuojamas 1997–2000 m. iš IDA (*Interchange of Data between Administrations*). 2000 m. gegužę paskelbtoje galutinėje projekto ataskaitoje numatyta sukurti interneto svetainę, kurią sudarytų dvi dalys: viešoji, kurioje būtų teikiama informacija apie kultūros objektus (nacionaliniai teisės aktai, gabenimo dokumentų pavyzdžiai, informacija ryšiams ir t. t.), ir neviešoji, kurioje būtų pateikta konfidencialios informacijos; prie pastarosios prieigą turėtų tik atitinkamos institucijos, joje būtų standartizuota keitimosi duomenimis zona. 2003 m. Komisija pasiūlė pradėti įgyvendinti projektą, tačiau patvirtinimo procedūra buvo sustabdyta.

¹⁵ Nelegalaus kultūros vertybių įvežimo, išvežimo ir nuosavybės teisės perdavimo uždraudimo priemonių konvencija. Paryžius, 1970 m. lapkričio 14 d.

turi prevencinį poveikį, ja atgrasoma nuo neteisėto objektų išvežimo. Tačiau valstybės narės apgailestauja dėl kai kurių direktyvos apribojimų, pvz., vienerių metų gražinimo bylos termino.

Komisija pastebi, kad administracinio bendradarbiavimo ir keitimosi informacija pagal direktyvą padėtis pagerėjo tiek šalių viduje, tiek tarp valstybių narių. Tačiau taip pat reikia pastebėti, kad dar yra spragų tiek renkant duomenis ir jais keičiantis tarp už direktyvą atsakingų institucijų ir kitų nacionalinių už kultūros objektų apsaugą atsakingų institucijų, tiek tarp skirtingų šalių už direktyvą atsakingų institucijų. Todėl Komisija siūlo valstybėms narėms imtis veiksmų, reikalingų siekiant paskatinti įvairias kompetentingas institucijas glaudžiau bendradarbiauti. Komisija remia tai atnaujindama administracinio bendradarbiavimo gaires ir paskelbdama už direktyvą atsakingų nacionalinių institucijų sąrašus. Beje, Komisija primena valstybių narių pareigą pranešti jai apie visus nacionalinių institucijų, paskirtų pagal Direktyvos 93/7/EEB 3 straipsnį, kontaktinių duomenų pasikeitimus, kad būtų galima atnaujinti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* skelbiamą sąrašą.

Dėl gražinimo bylų Komisija norėtų pastebėti, kad mažas pradėtų bylų skaičius gali būti sėkmingo administracinio bendradarbiavimo pasekmė ir teigiamas derybų dėl gražinimo susitariant taikiai, nesikreipiant į teismą, rezultatas¹⁶. Tačiau valstybės narės sutinka, kad dabar taikomas vienerių metų terminas yra per trumpas ir riboja direktyvos veiksmingumą, todėl turėtų būti pratęstas. Tačiau dėl kitų pasiūlytų direktyvos pakeitimų, pavyzdžiui, pasiūlymo įtraukti į priedą naujų objektų kategorijų arba pakeisti turtui taikomas finansines ribines vertes, nuomonės skiriasi.

6. TOLESNI VEIKSMAI

Komisija, atsižvelgdama į gautą informaciją apie direktyvos taikymą, mano, kad reikėtų pradėti svarstyti direktyvos peržiūrėjimo klausimą. Komisijos nuomone, pirmiausia visų siūlomų pakeitimų poveikį turėtų nuodugniai išnagrinėti už direktyvą atsakingos nacionalinės institucijos.

Todėl Komisija siūlys Kultūros vertybių eksporto ir gražinimo komitetui 2009 m. sukurti ir globoti *ad hoc* darbo grupę. Šios darbo grupės veiklos tikslas bus nustatyti su direktyvos taikymu susijusias problemas ir siūlyti veiksmingus ir visoms valstybėms narėms priimtinus sprendimus, siekiant ateityje galbūt peržiūrėti direktyvą.

* * *

Komisija ragina Europos Parlamentą, Tarybą ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetą atsižvelgti į šią ataskaitą.

---

¹⁶ Žr. priedo lentelę „Gražinimo atvejų suvestinė (gražinimo susitarus taikiai, nepradedant gražinimo teisiniu keliu procedūros, atvejai)“.

PRIEDAS

2004–2007 m. gražinimo atvejų, gražinimo bylų ir valstybių narių administracinio bendradarbiavimo lentelės¹⁷

- Gražinimo atvejų suvestinė (grąžinimo susitarus taikiai, nepradedant gražinimo teisiniu keliu procedūros, atvejai)

Metai	Gražinančioji valstybė	Prašančioji valstybė	Objektas
2004	Vokietija	Graikija	1 senovinis objektas (didžiulės skulptūros dalis – marmurinis reljefas)
2006	Austrija	Prancūzija	2 bareljefo dalys
2006	Latvija	Lenkija	2 mediniai bareljefai (altoriaus dalys)
2006	Jungtinė Karalystė	Graikija	1 senovinė moneta
2006	Švedija	Graikija	48 senovinės monetos
2007	Austrija	Vengrija	1 W. Farko paveikslas
2007	Prancūzija	Jungtinė Karalystė	1 hebrajų rankraštis, XIV a.
?	Vokietija	Čekija	1 medinė spalvota angelo skulptūra, XVIII a.
?	Vokietija	Austrija	1 karališkas dienoraštis
?	Vokietija	Čekija	4 medinės spalvotos šventųjų skulptūros, XVIII a.
?	Ispanija	Italija	1 romėniška skulptūra
?	Ispanija	Švedija	86 religiniai objektai
?	Prancūzija	Ispanija	1 drobė

- Derybų dėl gražinimo susitariant taikiai suvestinė (Direktyvos 93/7/EEB 4 ir 6 straipsniai)

Metai	Gražinančioji valstybė	Prašančioji valstybė	Rezultatas
2006	Lenkija	Latvija	Deramasi
2006	Čekija	Vokietija	Deramasi Knygos „De Revolutionibus orbium

¹⁷ Šaltinis: valstybių narių direktyvos taikymo ataskaitos. Lenteles patikrino už Direktyvos 93/7/EEB taikymą atsakingos centrinės valdžios institucijos. Tačiau kai kurių duomenų dvi susijusios valstybės narės nepatvirtino.
Tam tikrų gražinimo atvejų duomenys gali būti įrašyti į kelias lenteles.

Metai	Gražinančioji valstybė	Prašančioji valstybė	Rezultatas
			coelestium“ matrica)
?	Vokietija	Austrija	Deramasi (1 guašu atliktas darbas)
?	Ispanija	Švedija	Deramasi (1 emalio dėžutė)

• Pateiktų prašymų gražinti suvestinė (Direktyvos 93/7/EEB 5 straipsnis)¹⁸

Metai	Prašančioji valstybė	Valstybė, į kurią kreiptasi	Objektas
2005	Graikija	Jungtinė Karalystė	1 bizantinė ikona (byla nagrinėjama)
2006	Italija	Austrija	336 archeologiniai objektai (byla nagrinėjama)
2006	Čekija	Vokietija	Krikštykla (2008 m. byla atmesta dėl senaties)
2006	Čekija	Austrija	1 skulptūra „Madonna de Cholina“, XV a. (grąžinta po 2007 m.)
2006	Čekija	Austrija	1 bažnytinis paveikslas (byla nagrinėjama)
2006	Čekija	Austrija	80 objektų iš bažnyčių ir vienuolynų (byla nagrinėjama)
2006	Čekija	Austrija	4 skulptūros iš vienerių rūmų (byla nagrinėjama)
2007	Graikija	Vokietija	90 senovinių objektų (turi būti gražinti 2009 m.)

• Prašymai ieškoti objektų (Direktyvos 93/7/EEB 4 straipsnio 1 dalis)

Metai	Prašančioji valstybė	Valstybė, į kurią kreiptasi	Rezultatas
2004	Vengrija	Austrija	Teigiamas (rastas W. Farko paveikslas)
2004–2007	Graikija	Visoms centrinės valdžios institucijoms	Neigiamas (39 prašymai dėl 439 objektų, pavogtų bažnyčiose ir vienuolynuose)

¹⁸ 2004 m. Nyderlandų teismas atmetė Italijos 2002 m. pateiktą gražinimo bylą dėl graikiškos konstrukcijos (*panoplia*), o Vokietijos teismas – irgi Italijos 2001 m. pateiktą gražinimo bylą dėl 911 archeologinių objektų.

Metai	Prašančioji valstybė	Valstybė, kuriai kreiptasi	Rezultatas
2004–2005	Austrija	Graikija (20 prašymų)	Neigiamas, nes pateikta ne visa informacija apie objektus – 35 paveikslus ir 11 886 meno kūrinius ir monetas. Pastarąjį prašymą dėl meno kūrinių atsiuntė Bulgarija
2005–2006	Vokietija Belgija Bulgarija Vengrija Čekija Rumunija Slovakija		
2007	Portugalija Suomija		
2005	Latvija	Lenkija	2 mediniai bareljefai (altoriaus dalys)
2006	Suomija	Vokietija	Neigiamas (objektas yra JAV)
2006	Prancūzija	Jungtinė Karalystė	1 muzikos instrumentas (Prancūzija teigia negavusi atsakymo)
2006	Nyderlandai	Vokietija	Neigiamas (prašymas ieškoti archyvų medžiagos atmestas)
2006	Lenkija	Latvija	Vykdomas (1 objektas)
?	Vokietija	Lietuva	Teigiamas
?	Italija	Austrija	Neigiamas (1 romėnų laikų dantų protezas). Prašymas atmestas, nes praėjo terminas
?	Čekija	Vokietija	2 skulptūros gražintos, vienas prašymas atsiimtas, išipareigota dėl vienos gražinimo bylos (krikštyklos)
?	Čekija	Austrija	Vykdomas
?	Rumunija	Prancūzija	Vykdomas
?	Rumunija	Vokietija	Gražinimas (3 objektai)
?	Rumunija	Austrija	Vykdomas
?	Rumunija	Jungtinė Karalystė	Vykdomas
?	Švedija	Ispanija	86 religinių objektų gražinimas
?	Švedija	Ispanija	Vykdomas (1 emalio dėžutė)

• Pranešimai apie rastus objektus (Direktyvos 93/7/EEB 4 straipsnio 2 dalis)

Metai	Pranešusi valstybė	Valstybė, kuriai pranešta	Rezultatas
-------	--------------------	---------------------------	------------

Metai	Pranešusi valstybė	Valstybė, kuriai pranešta	Rezultatas
2004	Prancūzija	Graikija	Neigiamas Kadangi praėjo vienerių metų terminas, direktyvos nebuvo galima taikyti. Graikija turėjo senovinę amforą pirkti.
2005	Vengrija	Austrija	Teigiamas (W. Farko paveikslas)
2006	Austrija	Prancūzija	Gražinimas (2 bareljefo dalys)
2006	Austrija	Čekija	Gražinta ėmusis teisinių veiksmų siekiant susigražinti 1 skulptūrą „Madonna de Cholina“
2006	Jungtinė Karalystė	Graikija	Gražinta 1 senovinė moneta
2007	Vokietija	Graikija	3 konfiskavimo atvejai: 1) 90 senovinių objektų (2009 m. jie bus gražinti Graikijai) 2) 3 senoviniai objektai (vyksta tyrimas) 3) 1 senovinis objektas (vyksta tyrimas) Kitais trim pranešimo atvejais rezultatas buvo neigiamas, nes buvo nustatyta, kad objektai iš Graikijos nebuvo išvežti neteisėtai
?	Vokietija	Austrija	Neigiamas
?	Austrija	Bulgarija	Vykdomas (senovinės monetos)
?	Kipras	Bulgarija	Vykdomas (3 objektai)
?	Ispanija	Italija	Gražinimas (romėniška skulptūra)
?	Ispanija	Italija	Vykdomas (XVI a. Biblija)
?	Lietuva	Vokietija	Teigiamas